

## Lampa

Pierwsze lampy były bardzo prymitywne. Były to małe, otwarte gliniane miseczki z uformowanym przed wyschnięciem dzióbkiem, w którym umieszczano knot. Z czasem forma lamp stawała się coraz piękniejsza, a ich budowa coraz doskonalsza. Lampy paliły się przez całą noc i dbano, by nie zgasły. Stawiano je na stojakach lub w niszach w ścianie, a w ich pobliżu zawsze znajdował się dzbanuszek z oliwą. W starożytności lampa była symbolem życia i śmierci – stale odnawiającej się siły natury. Gdy lampy wieszano na kolumnach grobowych, wyobrażały wypalające się, gasnące życie. Światło lamp miało również chronić przed demonami. Dlatego czasami umieszczano na nich odstraszające maski, np. wyobrażenia głowy Gorgony. W Piśmie Świętym o lampach mówi się w znaczeniu realnym i symbolicznym. W przypowieściach najczęściej są wyobrażeniem czujności i gotowości na przyjście Pana. Niekiedy człowieka porównuje się do kruchej, glinianej lampy, która mimo swej niedoskonałości może nosić w sobie światło Chrystusa. W początkach chrześcijaństwa podczas nabożeństw lampy pełniły funkcje praktyczne oraz podnosiły uroczysty charakter liturgii, wyrażały cześć i uwielbienie dla Boga. Natomiast podtrzymywanie światła nad grobem było wyrazem wiary w odejście zmarłego do innego życia. W sztuce starochrześcijańskiej z przedstawieniem lamp najczęściej spotykamy się na mozaikach i obrazach, których tematem jest przypowieść o dziesięciu pannach; w tym przypadku lampy symbolizują panny mądre i czuwające.